

“प्रधानमंत्री फसल विमा योजनेंतर्गत पूरक अनुदान” या योजनेसंदर्भातील अवलंबवावयाची कार्यपद्धती आणि अटी व शर्ती.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: प्रपिवियो-२०१९/प्र.क्र.१२/११ अ,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
तारीख: ११ सप्टेंबर, २०१९

वाचा:- कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. प्रपिवियो-२०१९/प्र.क्र.१२/११ अ, दि. ३१.५.२०१९.

प्रस्तावना:-

मा.राज्य मंत्रीमंडळाच्या दि. ८ जानेवारी, २०१९ रोजी झालेल्या बैठकीत प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेसंदर्भात मा. राज्य मंत्रीमंडळाच्या दिलेल्या निदेशांनुसार पीक विमा फळ पिक विमा दाव्याची विमा कंपनीमार्फत देण्यात येत असलेली रक्कम ही जर १०००/- रकमेपेक्षा कमी असेल तर रुपये १०००/- रकमेपर्यंत असलेली तफावत राज्य शासनामार्फत अदा करण्यासंदर्भात संदर्भाधिन शासन निर्णय निर्गमित केला आहे. प्रस्तुत योजना राबविण्यासाठी अवलंबवयाची कार्यपद्धती आणि अटी व शर्ती निर्गमित करण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. त्याअनुषंगाने खालीलप्रमाणे शासन परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन परिपत्रक :-

शासन निर्णय दि.३१.५.२०१९ अन्वये प्रधानमंत्री पीक विमा योजना व पुनर्रचित हवामान आधारीत फळपीक विमा योजनेंतर्गत शेतकऱ्यांना विमा नुकसान भरपाईची रक्कम न्यूनतम रुपये १०००/- इतकी देणेबाबतच्या योजनेस संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली असून सदर योजना राबविण्यासाठी खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती अवलंबण्यात यावी:-

- १) प्रधानमंत्री पीक विमा योजना व पुनर्रचित हवामान आधारित फळ पीक विमा योजने अंतर्गत केंद्र शासनाच्या निकषांनुसार ज्या शेतकऱ्यांना पीक विमा व फळपिक विमा दाव्याची रक्कम रु. १०००/- पेक्षा कमी येत असेल अशा शेतकऱ्यांबाबतची रु.१०००/- पर्यंत असलेल्या तफावतीची आकडेवारीसह माहिती / परिगणना संबंधित विमा कंपनीने आयुक्त (कृषि) यांच्यामार्फत राज्य शासनाकडे सादर करावी.
- २) केंद्रीय पोर्टलद्वारे विमा कंपन्याकडे शेतकऱ्यांचे नाव व ॲप्लिकेशन आयडी प्राप्त होतो त्यानुसार शेतकऱ्यांचा आधार क्रमांक, मोबाईल क्रमांक इत्यादी माहिती विमा कंपनीने उपलब्ध करून घेऊन तद्नंतर नुकसान भरपाईची परिगणना करणेबाबतची कार्यवाही करावी.

- ३) सदर तफावतीची परिगणना करताना एका शेतकऱ्यांस नोंदणी केलेल्या एका पेक्षा जास्त गावात / महसुल मंडळातील नोंदणी केलेल्या सर्व अधिसूचित पिकांची मिळून किमान रु.१०००/- इतकी नुकसान भरपाई परिगणित करावी.
- ४) शेतकऱ्यांकडून एकापेक्षा अधिक वेळा नोंदणी केल्यास स्वतंत्र आयडी तयार होतो अशा वेळेस एकापेक्षा जास्त वेळा विमा नुकसानीची अदायगी होणार नाही याची काळजी कंपनीने घ्यावी .
- ५) राज्य शासनाकडून अदा करावयाच्या निधीची म्हणजेच न्युनतम १०००/- पर्यंत तफावतीची अंतीम परिगणना करून विमा कंपनीने आपले देयक आयुक्त (कृषि) यांना सादर करावे.
- ६) विमा कंपनीकडून देयक प्राप्त झाल्यानंतर आयुक्त (कृषि) यांनी सदर देयकाची छानणी करून आवश्यक निधी वितरणाचा प्रस्ताव शासनास सादर करावा.
- ७) कृषि आयुक्तालयाकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावाच्या आधारे शासनाकडून निधी वितरीत झाल्यानंतर आयुक्त (कृषि) यांनी सदर निधी संबंधित विमा कंपन्यांना १० दिवसांत वितरीत करण्याची कार्यवाही करावी.
- ८) विमा कंपन्यांना रु. १०००/- पर्यंत असेलल्या तफावतीची रक्कम प्राप्त झाल्यानंतर सदर तफावतीची रक्कम व विमा योजनेच्या निकषांनुसार विमा कंपनीकडून देय रक्कम अशी एकूण रु. १०००/- इतकी रक्कम लाभार्थ्यांचे बँक खात्यावर थेट अदा करण्याची कार्यवाही संबंधित विमा कंपनीने १० दिवसात करावी. शेतकऱ्यांच्या खात्यात विविध कारणास्तव निधी जता न होता परत आल्यास, ती रक्कम आयुक्त कृषि यां
- ९) च्या ESCROW खात्यावर वर्ग करून शेतकऱ्यांना वितरीत करावी.
- १०) कृषि आयुक्तालयाने विमा कंपनीमार्फत निधी पात्र लाभार्थ्यांना विहीत वेळेत अदा होईल यासाठी आवश्यक कार्यवाही करावी.
- ११) प्रस्तुत योजनेच्या प्रभावी अमलबजावणीच्या अनुषंगाने याबाबतचा त्रैमासिक प्रगती अहवाल आयुक्त (कृषि) यांनी शासनास सादर करावा.

२. प्रस्तुत शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०९१११२४९०८५२०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(निता शिंदे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२
२. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२

३. सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
५. उप सचिव (११-अ /२-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
६. संचालक (वि.प्र.), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
७. मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
९. सहाय्यक संचालक (लेखा), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१०. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
११. महालेखापाल, महाराष्ट्र -१/२, (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर
१२. वित्त विभाग (व्यय-१), मंत्रालय, मुंबई- ३२
१३. कक्ष अधिकारी (२- अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२
१४. विभागीय व्यवस्थापक, भारतीय कृषि विमा कंपनी, स्टॉक एक्सचेंज टॉवर्स, २० वा मजला, दलाल स्ट्रीट, फोर्ट, मुंबई-४०० ०२३
१५. निवड नस्ती (कार्यासन ११-अ).